

עיריית תל אביב-יפו

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר ת"א-יפו
י"ר הועדה לעניין בעלי חיים וטבע עירוני

הועדה לעניין בעלי חיים וטבע עירוני

9 באפריל 2014

מפגש מספר 2 של הועדה:

סיכום סיור הועדה לעניין בעלי חיים וטבע עירוני באתרי טבע בעיר
התקיים ביום 20/3/14:

השתתפו:

עו"ד ראובן לדיאנסקי - יו"ר הועדה, מר יהודה המאירי- חבר מועצה, גב' סטלה אבידן - חברת הועדה, גב' יהודית ווסט-אחראית חינוך הדרכה והסברה-הרשות לאיכות הסביבה, גב' מיכל נהרי-אגרונומית-אגף שפ"ע, ניוה רייס, ציון גולן, דב רנדל, זהבה ארזואן, עמוס סופר, מרדכי ירקוני, מנחם קוזלובסקי, טלי אשל, שושי ליבנה, צבי הלברכט, שרון גרינבלט, אדר' ליאב שלם-אדריכל נוף

הצטרפו בבריכת החורף: פרופ' לאה קסן-נשיאת מכללת לוינסקי, ד"ר יעל קשתן-ראש התכנית לחינוך בביה"ס העל-יסודי מכללת לוינסקי, ורדה קלמר-מנהלת מח' שיווק וקשרי חוץ- מכללת לוינסקי, פרופ' אביטל גזית-זואולוג-יועץ מקצועי, ליאב שלם-אדריכל נוף.

הצטרפה בשדה שלנו – שכונת מעוז אביב: גב' פנינה טלמור

הצטרפה בגינה קהילתית – שכונת מעוז אביב: גב' אירית אהרונסון

הצטרפו בנחל פרדסים- שכונת נווה שרת: גב' מיכל בר-נון, גב' גילה אלירן

פירוט והסבר על האתרים בהם התקיים הסיור:

פארק בריכת החורף:

בריכת החורף שנמצאת בסמוך לתיכונט – בית ספר תיכון ע"ש נתן אלתרמן שוקמה במסגרת פרויקט משותף של אגף שפ"ע והרשות לאיכות הסביבה. באתר הטבע בוצע שיקום הידרולוגי ואקולוגי, על מנת להשיב את התפקוד הטבעי לבריכה ההיסטורית. בתהליך השיקום האקולוגי שולבה הקהילה ותלמידי בתי הספר הסמוכים. בשטח נשתלה ונזרעה צמחיה מקומית והוסדרו שבילי טיול. בסיור הועבר למשתתפים הסבר על שיקום הבריכה ושילוב הקהילה. מדובר בפנינת חמד נדירה שיש לשמר, לטפח ולנהל אותה בצורה מקצועית.

עיריית תל אביב-יפו

עו"ד ראובן לדיאנסקי

חבר מועצה והנהלת העיר ת"א-יפו
י"ר הועדה לעניין בעלי חיים וטבע עירוני

השדה שלנו במעוז אביב:

"השדה שלנו" במעוז אביב מתנהל במסגרת תכנית מובילי קיימות, באחריות הרשות לאיכות הסביבה ואגף שפ"ע ומטרתו היא שיקום והשבה של שטח הבר, להעשרת מגוון מיני החי והצומח בשטחי הבר בשכונה. חזון הפרויקט הוא יצירת מרחב לטבע עירוני, השבת שטחי בר, השבחה והעשרה של מגוון מיני הצומח והחי בשטחים הפתוחים בשכונה, בשיתוף הקהילה.

בנוסף לשמירת הטבע מטרה נוספת היא גם יצירת קהילה וחינוך והסברה לערכים של סביבה וקיימות מקומית. הפרויקט נעשה בשיתוף התושבים כאשר יחד עם העירייה יוזמים אירועים קהילתיים לרבות אירועי זריעה ונטיעה בשיתוף גן הילדים - צב, בית הספר מגן, שבט צופי הנשיא ובי"ס ונצואלה-קלישר. הסיוור נערך בהדרכת ליאב שלם אדריכל הנוף של הפרויקט ופנינה טלמור, תושבת ופעילה מרכזית למען קיימות והטבע בשכונה.

גינה קהילתית מעוז אביב

הגינה הקהילתית במעוז אביב היא אחת מהגינות הקהילתיות הגדולות והוותיקות בת"א וגם בארץ והיא מורכבת מערוגות משותפות ומערוגות אישיות. הגינה הוקמה בידי תושבי השכונה ומתנהלת באופן עצמאי, בתמיכת העירייה, המספקת לה תשתיות, מים, שתילים ועוד. התושבים גובים 50 ₪ לערוגה ומשתמשים בכסף לרכישת שתילים, להדרכה ועוד.

בגינה מתקיימת למידה חווייתית בנושאי מיחזור - יש בה מתקן קומפוסט לשימוש תושבי השכונה, הערוגות מחופות בעלים כדי לצמצם את התאידות מי ההשקיה, והותקנו תיבות האכלה לציפורים. הגינה היא גם מרכז לפעילויות חינוך ותרבות כגון הדרכות בנושא מחזור ושמירה על הסביבה והדרכות פרמקלצ'ר. בגינה מתקיימים שלל אירועים קהילתיים לאורך השנה. עיריית אהרונסון, רכזת הגינה הדריכה את הביקור בגינה יחד עם רכזת הגינות העירונית, שרון גרינבלט.

נחל פרדסים:

נחל פרדסים הינו יובל של נחל הירקון, מנקז את מי הגשמים מהשדות החקלאיים שבצפון השכונה. אורכו כ- 2 ק"מ, ולאורכו צמחיית נחלים, בעלי חיים, קינוני ציפורים ועוד. לפני כשנתיים ביוזמה משותפת של הרשות לאיכות הסביבה, אגף שפ"ע, ראשות ניקוז ירקון ותושבות מתנדבות מהאזור החלו מהלכים לשיקומו. התכנון הנופי אפשר את השמירה על ערכי הטבע הייחודיים תוך כדי מתן אפשרות לתושבים ליהנות מפנינת טבע זו מבלי לפגוע בה לאורך הנחל. נשתלו מגוון של למעלה מ-70 מינים צומח האופייניים לקרקעות החמרה ולערוץ הנחל, פעולה זו בוצעה במשולב עם אגף שפ"ע ובשיתוף הקהילה ובתי הספר הסמוכים. בשלב ב' במסגרת התוכנית יוסדרו שבילים חסימות לרכבים והסדרת הכניסות משכונת נווה שרת לנחל. במסגרת הסיוור הועברה הדרכה ע"י אקולוג ומתכנן הפרויקט ותושבות מתנדבות. הוסבר תהליך שיקום גדות הנחל והצומח וכן נסקרה הפעילות הקהילתית שבוצעה.

עיריית תל אביב-יפו

עו"ד ראובן לדיאנסקי
חבר מועצה והנהלת העיר ת"א-יפו
יו"ר הועדה לעניין בעלי חיים וטבע עירוני

סיכום:

1. חברי הועדה ומשתתפי הסיור מברכים על הפעילות החשובה שננקטת למען שימור ופיתוח אתרי טבע בעיר. מציינים את המקצועיות של העוסקים במלאכה ואת רמת התחזוקה הגבוהה של האתרים.
 2. מציינים כי שיתוף הפעולה הקיים בין תושבים-שמובילים את היוזמות, לבין הרשות לאיכות הסביבה שעוסקת בחינוך ומנהלת את הקשר עם התושבים ואנשי המקצוע שמלווים את הפרויקטים, לבין אגף שפ"ע במבצע ומתחזק את האתרים מביא לתוצאות חיוביות ביותר.
 3. לאור פיתוחם של אתרי הטבע בעיר רואים חברי הועדה חשיבות רבה בהעסקת "אקולוג עירוני" אשר יטפל בכל התחזוקה הרגילה של המקומות, בהקמת שטחים בצורה מקצועית, בניהול המגוון הביולוגי והצמחייה באתרי הטבע, בהדרכת הציבור ובליווי מקצועי שוטף של התושבים-פעילים.
 4. ישנו צורך בהסדרת מספר נושאים באתרי הטבע העירוניים, כדלקמן:
 - בבריכת החורף: הצבת שילוט הסבר על המינים הביולוגיים והצמחייה שקיימים במקום, נטיעת כ-40 עצים (מיני אלון התבור, שזיפים, תות וכו') והצבת דק עץ צר לצורך דיגום בכניסה.
 - בשדה שלנו: הצבת שילוט הסבר על המינים הביולוגיים והצמחייה שקיימים במקום והסדרת בריכת חורף במקום.
 - נחל פרדסים: נטיעת כ-50 עצים מקומיים (תות, שקד, רימון וכו'), הסדרת שבילים והתקנת עמודי עץ, קביעת שילוט בהמשך הנחל לכיוון עתידים.
 5. הועדה רואה חשיבות גדולה ביותר בפיתוח אתרי טבע נוספים ברחבי העיר ורואה בפיתוח אתר טבע בדרום העיר כמשימה חשובה שיש לבצעה בהקדם.
- לסיום תודה גדולה ליהודית וסט אחראית חינוך הדרכה והסברה ברשות לאיכות הסביבה על תאום הסיור המוצלח ועל עבודתה במשך כל ימות השנה ולעוזרת יו"ר הועדה הגב' רחל עמרם על הארגון.